

**UCHWAŁA NR XLII/214/22
RADY GMINY W TARŁOWIE**

z dnia 29 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Gminie Tarłów na lata 2022-2026**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2022, poz. 559) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021, poz. 1249) Rada Gminy w Tarłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tarłów na lata 2017-2021, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarłów

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Janusz Giez

Załącznik do uchwały Nr XLII/214/22
Rady Gminy w Tarłowie
z dnia 29 marca 2022 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022 – 2026

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 poz. 1249).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 poz. 1119).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2021, poz. 2268).
4. Uchwała Rady Gminy Tarłów z dnia 30 sierpnia 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powołania i odwołania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, spełniającym określone funkcje względem niego, w tym m.in. zaspokaja potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazuje obowiązujące w społeczeństwie normy i wzorce zachowań oraz wartości. Rodzina kształtuje człowieka i przygotowuje go do życia w społeczeństwie. Niestety, coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości – ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania – ośmieszanie i upokarzanie. Rodzina, która powinna być oparciem dla człowieka staje się źródłem zła, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, spowodowanych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie, czasem nawet jest traktowana jako „tradycja”. Niestety, w dalszym ciągu bywa że jest to problem pozostający w „czterech ścianach domów”. Dotyka rodziny o różnym statusie społecznym, a nie jak dotychczas sądzono, tylko tzw. „margines społeczny”. Nie tylko alkoholik jest sprawcą przemocy, coraz częściej osoby dobrze wykształcone, majątne, zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych zadają ból i cierpienie swoim najbliższym. Na przemoc w rodzinie bardzo często wpływa wzorzec rodziny wyniesiony ze środowiska domowego. Można stwierdzić że przemoc bywa wyuczona. Z uwagi na dużą skalę występowania przemocy w rodzinie, jak również na jej dewastacyjny charakter w wymiarze jednostkowym jak i społecznym, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest jednym z zadań polityki społecznej, realizowanym na różnych poziomach życia publicznego w Polsce.

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021, poz.1249), która m. in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą. Ustawodawca w art. 6 ust. 2 oraz art. 9 wspomnianej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach którego funkcjonuje zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, integrujący i koordynujący działalność na rzecz przeciwdziałania przemocy. Ustawodawca zobowiązał również gminy do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Opracowanie programu powierzono Gminnemu Zespołowi Interdyscyplinarnemu do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym założeniem Programu jest stworzenie systemu zintegrowanych działań we współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie gminy w zakresie pomocy społecznej. Program będzie łączył zasoby kadrowe, rzeczowe, wiedzę, kompetencje umiejętności i doświadczenia takich podmiotów jak: Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, kuratorzy sądowi, Środowiskowy Dom Samopomocy, placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz instytucje podstawowej opieki medycznej. W sytuacjach wymagających interwencji kryzysowej koordynacją działań zajmować się będzie Zespół Interdyscyplinarny, w którym przedstawiciele podmiotów realizujących Program zdiagnozują sytuację rodziny wymagającej pomocy, ustalą plan działań i wyznaczą jego wykonawców.

Program opierać się będzie także na profilaktycznym przeciwdziałaniu, poprzez monitorowanie środowisk w bieżącej pracy socjalnej, wczesnym rozpoznaniu zagrożeń, zdiagnozowaniu przyczyn i ustaleniu planu zaradczego a w sytuacjach tego wymagających wkroczeniu do rodziny asystenta rodziny. Istotną rolą podejmowanych w Programie działań będą szeroko prowadzone kampanie informacyjne, programy edukacyjne, poradnictwo i doradztwo. Program zakłada także doskonalenie, poprzez szkolenia kadr przygotowanych do skutecznego zapobiegania i interwencji w razie kryzysu. Te wszystkie elementy programu pomogą zmienić funkcjonujące nadal w świadomości wielu osób błędne wyobrażenie o skali zjawiska, jego skutkach społecznych, przyczynach i potrzebie stanowczego przeciwstawiania się tego typu problemom. Zmiana mentalności społecznej wspomogą działania mające na celu powstrzymanie przemocy, zapewnienie bezpieczeństwa jej ofiarom, przełamanie obojętności wobec niej i pomoże w powszechnym napiętnowaniu tego zjawiska i jego sprawców.

W realizacji skutecznej Programu, bardzo ważny jest szybki przepływ informacji pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w walkę z przemocą domową, oraz prawdziwa, zaangażowana współpraca. Tylko działając wspólnie można skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie i zaszczepiać młodemu pokoleniu prawidłowe wzorce rodziny.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1) podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) skuteczne i efektywne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 4) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie,
- 6) rozwój infrastruktury pomocy instytucjonalnej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI CELÓW

- 1) Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie:
 - kampanie społeczne i informacyjne piętnujące przemoc w rodzinie, a także propagujące pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich;
 - realizacja projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych i dzieci w zakresie występowania, zapobiegania i ochrony przed zjawiskiem przemocy domowej;
 - spotkania, debaty, publikacje prasowe i wydawnictwa na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe

- 2) Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:
 - szkolenia w zakresie przyczyn, skutków oraz sposobów udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Realizator: OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Gminy

- 3) Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy:

- udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych poprzez podejmowanie interwencji,
- zapewnienie schronienia ofiarom przemocy oraz rozpoczęcie procedury niebieskiej karty;
- wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniających bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej poprzez prowadzenie poradnictwa socjalnego oraz pracy socjalnej;
- realizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

IV. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- a) zmiana postaw społeczności lokalnej wobec przemocy w rodzinie;
- b) usprawnienie systemu pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;
- c) zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
- d) zintegrowanie działań instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- e) wzrost kompetencji osób świadczących pomoc ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.

V. ODBIORCY PROGRAMU:

- 1) rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie w tym:
 - a) dzieci,
 - b) osoby dorosłe,
 - c) współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
 - d) osoby starsze
- 2) sprawcy przemocy w rodzinie,
- 3) świadkowie przemocy w rodzinie,
- 4) przedstawiciele instytucji i służb społecznych działających na rzecz dziecka i rodziny
- 5) osoby i instytucje, które z racji wykonywanych obowiązków zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z przemocą.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

- Zespół Interdyscyplinarny
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Placówki oświatowe i ochrony zdrowia z terenu gminy Tarłów

- Policja
- Organizacje pozarządowe
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Tarłów na lata 2022 - 2026 będą finansowane ze środków własnych gminy oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

VIII. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Program monitorowany będzie corocznie, zaś dane uzyskane z monitoringu pozwolą na proces ewaluacyjny Programu. Podmioty realizujące Program raz na rok będą dokonywały analizy jakościowej i ilościowej wykonywanych zadań.